

Čtvrtá barva

Zpracoval Vladimír Nulíček

podle zdrojů z webu ACBL, magazínu BeBridge a dalších webových zdrojů

Konvence „Fourth Suit Forcing“ je v současné době integrální součástí většiny přirozených licitačních systémů. V tomto článku bych chtěl popsat některé základní principy použití této konvence.

Úvodem

Konvence „čtvrtá barva“ (pro zkrácení budu dále v textu používat **4B**) se používá (jak už její název napovídá) v případě, kdy byly již licitovány tři barvy bez intervence soupeře (např. 1♦ - 1♠ - 2♣) – v naturálním nebo seminaturálním významu.¹ Nepoužívejte však 4B, pokud máte jiný, přirozený forcing.

Primárně se 4B používá jako dotaz na upřesnění karty zahajitele – např.

- ✓ zda má třílist v barvě naší odpovědi
- ✓ zda má držení do NT ve čtvrté barvě
- ✓ zda má bodovou nebo rozlohovou rezervu při zkoumání možnosti slemu apod.

Čtvrtá barva slibuje list se silou alespoň na výzvu (cca 11+ FB) – je tedy forcingem na jedno kolo (F1), v případě, že nutíme zahajitele jít na třetí stupeň v dražbě, je již GF.² Čtvrtá barva je také „autoforcin- gem“ – odpovídající slibuje ještě jednu hlášku s výjimkou, že zahajitel skočí na celou hru.

V následujících příkladech budeme uvažovat pouze situace dražby 1/1 (pokud hrajete 2/1 GF, pak jsou určité konsekvence další dražby jiné, protože jste již zforsováni do hry) a nebudeme uvažovat situace se silným rebidem zahajitele, který je již rovněž GF (s určitými výjimkami, pokud hrajete např. „strukturovaný revers“).

Příklady:

WEST	E	WEST	E	WEST	E
1♣	1♦	1♦	1♥	1♥	1♠
1♠	2♥	2♣	2♠	2♦	3♣

¹ Pokud hrajete např. transfery po trefu, je pochopitelně jako druhá barva brána barva transferu. V systémech se silným trefem, se pochopitelně zahájení 1 tref nebere jako přirozená barva a musí být tedy uplatněny jiné licitační principy než u přirozeného zahájení.

² Některé systémy hrají 4B jako GF na jakémkoli stupni (dokonce i na prvním 1♣-1♦-1♥-1♠), obvykle se ale 4B hraje jako F1, pokud je čtvrtá barva do úrovně 2 srdcí, od úrovně 2 piků je GF.

Kdy použít 4B?

Než si ukážeme některé příklady použití konvence 4B, zrekapitulujeme si nejprve několik příkladů neforsujících dražebních sekvencí

WEST	E	
1♦	1♥	Opakování barvy odpovědi skokem není forcing, jedná o výzvu (kolem 10 HCP) s šestilistem, nebo hodně dobrým pětílistem, např. ♠10 ♥AQ10984 ♦K107 ♣953.
1♠	3♥	

EAST	WEST	E
♠ KJ95	1♦	1♥
♥ A1063	1♠	3♠
♦ Q74		
♣ 82		

Zvýšení barvy zahajitele skokem je NF, list na výzvu se čtyřlístým fitem.

EAST	WEST	E
♠ A1062	1♦	1♠
♥ 5	2♣	3♣
♦ 874		
♣ KJ943		

List se 4 piky a 4+ trefy, NF, síla 8-10 HCP.

Neforsující (přesněji řečeno limitované) jsou sekvence s NT hláškou, např.

WEST	E
1♦	1♥
1♠	?

- ✓ 2NT = 10-11 HCP, výzva s držením v pikách
- ✓ 3NT = 12-15 HCP, se zádrží pikovou, to play
- ✓ 4NT = 18-19 HCP, výzva do slemu se zádrží pikovou

Všechny tyto hlášky obvykle vylučují pětílíst srdcový (kdy je právě možno použít 4B).

Několik příkladů použití 4B

WEST	W	EAST
♠ Q4		1♣
♥ AK1074	1♥	1♠
♦ 873	2♦	
♣ AJ5		

W hledá třílíst srdcový nebo zádrž károvou u zahajitele, aby našel optimální závazek 4♥ resp. 3NT.

WEST	W	EAST
♠ 874		1♦
♥ AQ74	1♥	2♣
♦ A105	2♠	
♣ K97		

V tomto případě W hledá u zahajitele zádrž pikovou, aby bylo možno hrát závazek 3NT.

WEST	W	EAST
♠ AQ103		1♣
♥ AKJ74	1♥	1♠
♦ 8	2♦	
♣ Q62		

3♠ by nebyl forcing – viz výše, na 4♠ je W silný, chce prozkoumat možnost slemu v pikách, proto použije 4B a následně zřítuje piky.

WEST	W	EAST
♠ A975		1♦
♥ K32	1♠	2♣
♦ K5	2♥	
♣ AQ104		

3 trefy by nebyl forcing, W nechce dražit ani 3NT, ale chce prozkoumat možnost trefového slemu.

A nyní několik dražebních sledů bez použití čtvrté barvy:

WEST	W	EAST
♠ J74		1♦
♥ K1063	1♥	1♠
♦ Q4	2NT	
♣ KQ74		

2NT je NF, pouze invit, W nechce zkoumat ani třílístý fit srdcový u zahajitele ani zádrž trefovou.

WEST	W	EAST
♠ AQ974		1♦
♥ J1073	1♠	2♣
♦ 105	2♦	
♣ J8		

Jste příliš slabí na 4B nebo dražbu 2NT, opakování piků by měl být spíše šestilist, lépe je s minimálním listem opravit do 2♦ i pouze s dublem.

WEST	W	EAST
♠ J7		1♣
♥ AJ1073	1♥	1♠
♦ Q9742	1NT	
♣ 4		

Jste příliš slabí na 4B, dražte 1NT

WEST	W	EAST
♠ AJ96		1♥
♥ Q4	1♠	2♣
♦ KQ103	3NT	
♣ J74		

Není co zkoumat, máte je 4 piky, kára držíte dobře, máte bilanci na celou hru, není důvod na 4B.

Dražba zahajitele po 4B

Zahajitel reaguje na 4B v zásadě přirozeně dalším popisem svého listu s těmito prioritami:

1. Má-li zahajitel třílíst v drahé barvě partnera, měl by ho ukázat jako první

WEST	E	♠ AQJ7	♠ A1094
1♦	1♥	♥ Q74	♥ 873
1♠	2♣	♦ KQ63	♦ AQ102
2♥		♣ 85	♣ K5

S oběma těmito listy by měl dražit zahajitel 2♥ - třílíst v barvě partnera má přednost před ukázáním zádrže trefové

2. Bez třílistu v barvě partnera a se zádrží ve čtvrté barvě, draží zahajitel obvykle 2NT nebo 3NT s bodovou rezervou, pokud nemá výrazně rozlohový list, s nímž by dal přednost ukázání rozlohy před zádrží ve čtvrté barvě.

WEST	WEST	E
♠ A1083	1♦	1♥
♥ 85	1♠	2♣
♦ AQ96	2NT	
♣ KJ4		

Pravidelný list, dobré zádrže v trefech. Pozor – 2NT se v této variantě 4B hraje jako forcing (tzv. minimax. 12-14 nebo 18-19 FB – viz níže)³

WEST	WEST	E
♠ AQ63	1♣	1♥
♥ 3	1♠	2♦
♦ KJ4	2NT	
♣ K9632		

Máte sice nepravidelnou rozlohu, ale přednost by mělo dostat ukázání dobré zádrže kárové před nekvalitním trefovým šestilistem

WEST	WEST	E
♠ 7	1♥	1♠
♥ AJ10732	2♣	2♦
♦ K4	2♥	
♣ A1096		

S tímto listem je vhodné nejprve ukázat nepravidelný list spíše bez zádrže, pokud bude W následně dražit 3NT, bude jeho partner vědět, že má nejspíš šestlist srdcový

WEST	WEST	E
♠ 7	1♥	1♠
♥ AQ1073	2♣	2♦
♦ K4	3♣	
♣ A10963		

List nepříliš vhodný pro NT závazek, dejte přednost ukázání rozlohy 5-5 před zádrží károvou, NT můžete ev. dražit později.

3. Pokud nemáte ani třílist v barvě partnera, ani zádrž ve čtvrté barvě, nezbyvá než přirozeně dodražit rozlohu.

WEST	WEST	E
♠ AK54	1♦	1♥
♥ 72	1♠	2♣
♦ AQ963	2♦	
♣ 84		

Nic jiného nepřichází v úvahu.

WEST	WEST	E
♠ 5	1♥	1♠
♥ AQJ73	2♣	2♦
♦ 83	3♣	
♣ AJ964		

5-5, pouze se čtyřmi trefy byste dražili 2♥- viz níže

WEST	WEST	E
♠ 94	1♥	1♠
♥ AK1052	2♣	2♦
♦ 83	2♥	
♣ AJ43		

2♥ neslibují šestilist, jen nemáte ani tři piky, ani zádrž v kárech, ani pět trefů

³ Toto je třeba si s partnerem dohodnout, někdo hraje 2NT neforsující (minimum), s variantou 18-19 se skáče rovnou na 2NT, resp. v transferové variantě se toto rozmezí dá najevo dražbou 1NT namísto přijetí transferu (po zahájení 1♣).

4. S bodovou rezervou (15-17 FB) byste měli dražit skokem.

WEST	WEST	E
♠ AK74	1♦	1♥
♥ Q62	1♠	2♣
♦ AQ643	3♥	
♣ 8		

Máte třílist srdcový a 15 FB, dražte srdce skokem – implikuje nepravidelný list 5431, protože s pravidelným listem a 15 FB byste zahájili 1 NT.

WEST	WEST	E
♠ AQ62	1♦	1♥
♥ 8	1♠	2♣
♦ AJ743	3NT	
♣ AQ3		

Opět 15-17 FB bez třílistu srdcového, zádrž v trefech – opět implikuje nepravidelný list, protože s pravidelným byste zahájili 1 NT.

WEST	WEST	E
♠ AJ104	1♦	1♥
♥ K4	1♠	2♣
♦ AKJ963	3♦	
♣ 3		

15-17 FB, 6 kár, 4 piky

WEST	WEST	E
♠ AK74	1♦	1♥
♥ K6	1♠	2♣
♦ AJ104	2NT	
♣ KJ5		

2NT je forcing! (viz výše) – tzv. minimax 12-14 nebo 18-19, (s 15-17 byste zahájili 1NT, pokud byste nyní dražili 3NT, znamenalo by to 15-17, ale nepravidelný list)

5. Výjimečný případ – zvýšení čtvrté barvy

Slibuje 15-17 FB, nepravidelný list, čtyřlist (v levné výjimečně třílist vedený vysokou figurou) ve čtvrté barvě.

WEST	WEST	E
♠ KJ76	1♦	1♥
♥ 3	1♠	2♣
♦ AQ54	2NT	
♣ QJ83		

WEST	WEST	E
♠ AJ103	1♦	1♥
♥ 3	1♠	2♣
♦ AQJ6	3♣	
♣ AJ107		

V prvním případě máte bodové minimum, musíte dražit 2NT – zádrž v trefové barvě. Ve druhém případě máte rezervu, dodražte raději rozlohu 4441 a 15-17 FB.

V případě drahé barvy je dobré dražit čtyřlist ve čtvrté barvě i s jen malou bodovou rezervou (ne úplným minimem), aby bylo možno nalézt ev. fit 4-4 v drahé.

WEST	WEST	E
♠ 2	1♦	1♠
♥ AQ93	2♣	2♥
♦ AJ96	3♥	
♣ A1083		

Další dražba odpovídajícího po 4B

Protože 4B je autoforcing, tj. odpovídající je povinen ještě jednou dražit, pokud zahajitel neskočil na celoherní závazek.

WEST	W	EAST
♠ 85		1♣
♥ AQ1075	1♥	1♠
♦ A642	2♦	2♥
♣ 93	?	

West je povinen ještě jednou dražit, použití čtvrté barvy je zde na hraně (W má pouze 10 FB), W měl možná zvolit hlášku 2♣. Nyní musí dražit 3♥, které jsou pouze výzvou (NF).

Třetí hláška odpovídajícího (po předtím použité 4B) může být podle situace buď na druhém stupni nebo na třetím stupni. Je-li tato hláška na druhém stupni, není forsující⁴, pokud je na třetím stupni, pak se jedná o forcing do hry.

WEST	W	EAST
♠ 1063		1♦
♥ KQ873	1♥	1♠
♦ Q4	2♣	2♦
♣ KJ2	2NT	

2NT je NF, přesně 11 FB, evidentně s pětistým srdcovým (4B byl zájem o zjištění srdcového fitu 5-3).

WEST	W	EAST
♠ AQ1063		1♥
♥ K3	1♠	2♣
♦ 842	2♦	2♥
♣ Q83	2♠	

NF, pětistý pikový bez kárové zádrže (4B byl zájem o nalezení pikového fitu 5-3), pokud by W měl károvou zádrž, dražil by 2NT

WEST	W	EAST
♠ AQ106		1♥
♥ K3	1♠	2♣
♦ 842	2♦	2♠
♣ KQ83	3♣	

3♣ jsou GF s trefovým fitem, a priori bez pikového pětistí, hledání optimálního závazku, ev. pokus o trefový slem (kdyby měl W pouze výzvu s trefovým fitem, dražil by 3♣ namísto 4B).

WEST	WEST	E
♠ KJ96	1♦	1♥
♥ 93	1♠	2♣
♦ A1096	2NT	
♣ A108		

Nejste-li dohodnuti jinak, jsou 2NT v této sekvenci forcing (minimax 12-14 nebo 18-19 FB), tj. E musí dražit („autoforcing“), a protože tak musí učinit na třetím stupni, je každá jeho hláška nyní GF (toto je třeba si uvědomit při dražbě 4B).

⁴ Ledaže byste měli dohodu, že 4B jsou vždy GF.

Další forsující sekvence:

WEST	WEST	E
♠ 5	1♥	1♠
♥ AJ932	2♣	2♦
♦ 96	3♣	
♣ AQ1083		

E musí ještě dražit, tzn. EW jsou v GF. Pokud by W chtěl navodit neforsující sled, musel by zapřít pětist trefový a dražit 2♥ místo 3♣.

WEST	WEST	E
♠ A10875	1♠	2♣
♥ 2	2♦	2♥
♦ AQ96	3♣	
♣ K83		

Výjimečně jedna sekvence se čtvrtou barvou po 2/1. I kdyby EW nehráli 2/1 GF je toto GF sekvence, protože po 4B musí E ještě dražit na třetím stupni.

Další problémy se 4B

Co když zahajitel nemá dobrou dražbu po 4B?

V některých případech se může zahajitel dostat po 4B do problémů, jakou odpověď po 4B partnera zvolit, nemá-li ani třílistou podporu pro jeho barvu, ani zádrž ve čtvrté barvě ani svůj vlastní pětist.

WEST	WEST	E
♠ KJ62	1♣	1♥
♥ Q5	1♠	2♦
♦ 654	2♥	
♣ AKJ3		

S takovýmto listem má zahajitel potíž, jak reagovat na 4B:

- ✓ nemá 3 srdce, aby mohl podpořit barvu partnera
- ✓ nemá zádrž károvou, aby mohl dražit 2NT
- ✓ nemá 5 trefů, aby mohl dražit 3♣

Některé systémy tento problém předvídají a revidují s pravidelnou rozlohou a čtyřlistem pikovým 1NT, což má zase tu nevýhodu, že pokud není partner dostatečně silný alespoň na výzvu, aby dražil x-y-NT, nemusíte nalézt fit 4-4 v pikách a namísto toho hrajete 1NT (větší problém to může být v párovém turnaji, kde hodně záleží na tom hrát správný částečný závazek).

Pokud nemáte výše uvedenou dohodu, musíte v tomto případě zalhat, např. s dubl figurou srdcovou nadražit jakoby třílist nebo opakovat piky (hláškou 2♠), i když nemáte nepravidelnou rozlohu. Aby se tato nejasnost snížila na minimum, doporučuje se jako „nejasnou“ hlášku zvolit vždy hlášku +1 nad úrovní 4B.

Tedy ve výše uvedeném příkladu hláška 2♥ znamená buď třílist srdcový nebo pravidelný list s dubl srdcovým bez zádrže ve 4B (kárech).

Pokud má odpovídající GF, může se doptat na přesnější význam této „nejasné“ hlášky opakování čtvrté barvy:

WEST	E
1♣	1♥
1♠	2♦
2♥	3♦
?	

- ✓ 3♥ - třílist srdcový, bez kárové zádrže
- ✓ 3♠ - dubl srdcový, bez kárové zádrže (viz výše)
- ✓ 3NT – třílist srdcová, kárová zádrž

Tento princip vede někdy k tomu, že zahajitel musí jako odpověď na 4B použít opakování své čtyřlísté barvy:

WEST	WEST	E
♠ KJ62	1♦	1♥
♥ Q5	1♠	2♣
♦ AKJ3	2♦	
♣ 654		

Zde by hláška 2♥ znamenala třílístý fit srdcový, protože to není hláška +1 nad úrovní 4B. Jako nejednoznačnou hlášku je v tomto případě nutno použít hlášku 2♦.

Tuto nejednoznačnou hlášku lze také použít se silným listem:

WEST	WEST	E
♠ K2	1♥	1♠
♥ AQJ95	2♣	2♦
♦ 65	2♥	
♣ AK103		

Máte 17 FB, ale nemáte lepší hlášku bez čtyřlístu pikového a bez zádrže v kárech. Hláška 3♥ by byla se stejnou silou, ale se šestlilistem srdcovým

Hláška 1 pik jako 4B

Tato situace nastává v jednom jediném dražebním sledu:

W	EAST
	1♣
1♦	1♥
1♠	

Tento sled vyžaduje speciální postup. Hláška 1♠ v tomto sledu má dva možné významy:

- ✓ přirozený , 4 list pikový, 6+FB
- ✓ konvenční ve významu čtvrté barvy

WEST	W	EAST
♠ K1082		1♣
♥ 103	1♦	1♥
♦ AJ9876	1♠	
♣ 3		

V některých systémech se s takovýmto typem listů draží v prvním kole 1 pik – preference drahé barvy, pokud nemáte list na GF.

Pokud ale nemáte tuto dohodu, je jistě škoda neukázat v dražbě kárový šestilist, pak musíte dražit 1♠ v druhém kole dražby v přirozeném významu nebo jako 4B – ukáže se dále.

WEST	W	EAST
♠ 1082		1♣
♥ K3	1♦	1♥
♦ AJ987	1♠	
♣ AQ3		

V tomto případě máte GF bez fitu v srdcích a bez zádrže v pikách, dražíte tedy 1♠ jako 4B.

Zahajitel primárně reaguje na hlášku 1♠ jako na přirozenou:

- ✓ 2♠ 12-14 FB, čtyřlíst
- ✓ 3♠ 15-17 FB, čtyřlíst, nepravidelná rozloha (nezahájil 1NT) nebo 18-19 FB pravidelných
- ✓ 1NT 12-14 FB pravidelná rozloha, bez 4 piků, nezaručuje pikovou zádrž

- ✓ 2NT 15-17 s pikovou zádrží, nepravidelná rozloha bez 4 piků, tedy standardně 3-4-1-5
- ✓ 3NT 18-19 pravidelná rozloha, bez 4 piků, ale s pikovou zádrží

Partner zahajitele může libovolnou tuto hlášku zapasovat (všechny hlášky jsou limitované), pokud draží dále, všechny jeho hlášky jsou forcing s výjimkou opakování kár po hlášce 1NT zahajitele:

WEST	W	EAST
♠ Q953		1♣
♥ 109	1♦	1♥
♦ AQ9832	1♠	1NT
♣ 3	2♦	

2♦ jsou v této sekvenci stopka s šestlitem károvým, čtyřlitem pikovým a slabým listem (lepší závazek než 1NT).

Kvíz

Zkuste si nyní tyto samostatně vydražit tyto příklady. Řešení naleznete na další stránce

1

WEST	W	EAST
♠ 4		1♦
♥ A1063	1♥	1♠
♦ AQJ84	?	
♣ A52		

2

WEST	W	EAST
♠ 82		1♦
♥ AQ8763	1♥	1♠
♦ K4	?	
♣ A105		

3

WEST	W	EAST
♠ A86	1♦	1♠
♥ 3	2♣	2♥
♦ KQ1074	?	
♣ AQ93		

4

WEST	WEST	E
♠ 4	1♥	1♠
♥ AQ632	2♦	3♣
♦ KQ984	?	
♣ K4		

5

WEST	WEST	E
♠ AK75	1♦	1♥
♥ K3	1♠	2♣
♦ AJ10984	?	
♣ 6		

6

WEST	W	EAST
♠ AQ9874		1♥
♥ K3	1♠	2♣
♦ 105	2♦	2♣
♣ AQ6	?	

7

WEST	W	EAST
♠ AK986		1♥
♥ 3	1♠	2♣
♦ A74	2♦	2♥
♣ KJ72	?	

8

WEST	WEST	E
♠ AJ74	1♦	1♥
♥ J3	1♠	2♣
♦ AQ952	2♦	2♥
♣ 96	?	

Vaše dražba:

Problém č.	Dražba	Poznámka
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Řešení kvízu

1

WEST	W	EAST
♠ 4		1♦
♥ A1063	1♥	1♠
♦ AQJ84	?	
♣ A52		

Dražte 2♣ (4B) a po jakékoli hlášce partnera 3♦. Protože vaše třetí hláška bude na třetím stupni, půjde o GF s károvým fitem – buďte hledání optimálního celoherního závazku nebo pokus o slem v kárech.

2

WEST	W	EAST
♠ 82		1♦
♥ AQ8763	1♥	1♠
♦ K4	?	
♣ A105		

Dražte 2♣ (4B) a po jakékoli hlášce partnera 3♥, resp. 4♥. pokud vám partner ukáže třílist srdcový. *Nemůžete rebidovat 3♥ jako svou druhou hlášku, protože by se jednalo pouze o invit se srdcovým šesti-
listem.*

3

WEST	W	EAST
♠ A86	1♦	1♠
♥ 3	2♣	2♥
♦ KQ1074	?	
♣ AQ93		

Dražte 3♠. Máte třílistý fit a rezervu (15-17 FB), což ukážete skokem na 3 piky. Zároveň je jasné, že máte nepravidelnou rozlohu (typicky 5431), protože s pravidelnou rozlohou byste zahájili 1NT.

4

WEST	WEST	E
♠ 4	1♥	1♠
♥ AQ632	2♦	3♣
♦ KQ984	?	
♣ K4		

Dražte 3♦. Jste již v GF sféře, ukažte nejprve rozlohu 5-5, trefová zádrž může počkat. Pokud např. partner bude dražit 3♠, nyní můžete dražit 3NT.

5

WEST	WEST	E
♠ AK75	1♦	1♥
♥ K3	1♠	2♣
♦ AJ10984	?	
♣ 6		

Dražte 3♦. Máte 15 FG a dobrý šestilist kárový bez třílistu srdcového. To dáte najevo právě dražbou skokem (2♦ by sice také byl F1, ale neukázali byste šestilist kárový).

6

WEST	W	EAST
♠ AQ9874		1♥
♥ K3	1♠	2♣
♦ 105	2♦	2♠
♣ AQ6	?	

Dražte 3♠ - určení piků jako trumfů a GF! Oproti pravděpodobné rozloze 5431 zahajitele se chcete určitě pokusit o slem v pikách. *4♠ by v této situaci bylo poddražením.*

7

WEST	W	EAST
♠ AK986		1♥
♥ 3	1♠	2♣
♦ A74	2♦	2♥
♣ KJ72	?	

Dražte 3♣ - silné zfitování trefů, pokus o slem, další dražba jsou již cue-bidy do trefů, *Nemohli jste dražit 3♣ rovnou namísto 4B, protože to by byla pouze výzva.*

8

WEST	WEST	E
♠ AJ74	1♦	1♥
♥ J3	1♠	2♣
♦ AQ952	2♦	2♥
♣ 96	?	

Pasujte, partner dražil svou třetí hlášku jen na druhém stupni, tj. měl by mít minimum na 4B (11 FB). Vy máte rovněž minimální zahájení, celá hra by tam neměla být.